

HANDLINGSPLAN MOT KRENKENDE ATFERD OG MOBBING ved Setskog skole

Skolens målsetting

Mål: Setskog skole har som mål å være 100 % mobbefri. Vi skal bekjempe alle former for krenking av barn.

Setskog skoles handlingsplan mot krenkende atferd og mobbing er basert på tiltak som skal være forebyggende og virke målrettet mot krenkende atferd.. Alle elever på Setskog skole skal oppleve et trygt læringsmiljø preget av respekt, tillit, positivitet og inkludering.

Opplæringslovens § 9a-1, Generelle krav, omhandler elevenes skolemiljø:

Alle elever i grunnskolar og videregående skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Det betyr for oss:

- Skolen skal ved forebyggende tiltak forhindre at elever blir utsatt for krenkende atferd og mobbing
- Skolens rutiner skal avdekke hvis krenkende atferd og mobbing foregår
- Skolen skal følge opp mobber og mobbeoffer inntil mobbing opphører helt
- Skolens rutiner skal sikre en god dokumentasjon og best mulig samarbeid med foresatte

Definisjoner:

Mobbing:

En person blir mobbet når han eller hun, gjentatte ganger og over tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. Det er en negativ eller aggressiv handling når noen med vilje påfører en annen person skade eller smerte – ved fysisk kontakt, ved ord eller på andre måter. For å kunne bruke betegnelsen mobbing skal det også være en viss ubalanse i makt- og styrkeforholdet: den som blir utsatt for de negative handlingene, har vanskelig for å forsvare seg og er noe hjelpeløs overfor den eller de som plager ham eller henne.

Etter denne definisjonen, som også blir brukt internasjonalt, er mobbing kjennetegnet av disse tre kriteriene: 1) Det dreier seg om aggressiv eller ondsinnet adferd, som 2) gjentar seg og varer ved over en viss tid 3) i en mellommenneskelig relasjon som er preget av en viss ubalanse i styrke- eller maktforholdet. Mobbing inntreffer ofte uten noen åpenbar provokasjon fra offeret sin side.

Loven omfatter både direkte mobbing, med etter måten åpne angrep på offeret, og indirekte mobbing, med sosial isolering og utestenging fra gruppa.

Diskriminering:

Diskriminering innebærer at en person blir dårligere behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsdyktighet, trosbekjennelse, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse. Diskriminering kan både være direkte og indirekte.

Rasisme:

Rasisme omfatter diskriminering på grunnlag av «rase», hudfarge, nasjonalt eller etnisk opphav.

Definisjon av krenkende atferd

Skolen har utarbeidet en **definisjon på krenkende atferd** som også ligger til grunn for avdekking av mobbing:

Ord eller handlinger begått av barn eller voksne, som oppleves som negative eller sårende av andre. Krenkende atferd er uavhengig av intensjonen bak.

Eks på krenkende atferd:

- Uønsket fysisk kontakt, utskjelling, negativt kroppsspråk, blikk eller utestenging.*
- Negative ytringer om kjønn, utseende, nasjonal eller etnisk opprinnelse, religion eller funksjonshemninger

Grunnet ubalanse i makt - og styrkeforholdet mellom voksen og elev på en skole, hviler det et ekstra ansvar på de voksne til å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende. Det gjelder spesielt bruk av ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven.

* *Andre kjennetegn*

Blir ertet på en ekkel måte, kalt stygge ting (kan også ha nedsettende klengenavn), blir hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordrer, herset med, undertrykket el. l.

Blir gjort narr av og ledd av på en uvennlig og spottende måte. Det blir snakket nedsettende om foreldrene.

Ord eller handlinger som i utgangspunktet ikke er ment å være krenkende, vil likevel kunne oppfattes slik. Ulike aldersgrupper og sosiale og kulturelle grupper vil ha ulike normer for atferd. Et utsagn eller en handling som ville være akseptabel innad i gruppen, vil kunne virke krenkende eller skremmende på elever utenfor denne. Her kan det være en utfordring å finne balansen mellom humor og krenkelser.

Det er viktig å understreke at denne bestemmelsen handler om mer enn mobbing. Mobbing, vold, rasisme og diskriminering er bare eksempler på «krenkjande ord eller handlingar». Loven gjelder også andre former for krenkende ord eller handlinger, slik som negative, enkeltstående utsagn om en persons utseende, klær, tro, dialekt osv. Krenkende handlinger dekker også enkelte former for unnløstelse.

REGLER FOR ORDEN OG OPPFØRSEL

VED

SETSKOG OPPVEKSTSENTER

Formål

Setskog oppvekstsenter skal ha et godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Gjennom et konstruktivt samarbeid mellom elever, foresatte og ansatte – skal elevene lære å se seg selv som medansvarlige og bidragsytere til et godt fellesskap. Sentrale verdier som respekt, toleranse og tillit blir vektlagt.

Hjemmel

Utarbeidet med hjemmel i Opplæringsloven § 2 – 9

Virkeområde

Ordensreglene gjelder når skolen har ansvar for elevene. Det vil si i alle typer undervisningslokaler, fellesrom og utearealer og når elevene har undervisning andre steder enn på skolens område, for eksempel leirskole og svømming. Ordensreglene gjelder også på skoleveien.

Ikrafttredelse og kunngjøring

Ordensreglementet ble vedtatt i SMU 27.04.2015 og trer i kraft fra denne dato

	Regel	Hvorfor
1	<p>Elevenes rettigheter</p> <p>Alle skal behandle deg på en ordentlig måte</p> <p>Andre skal vise deg respekt og la dine eiendeler være i fred</p> <p>Du skal være fri for fysisk, psykisk, verbal og digital krenking/plaging/mobbing</p> <p>Du har rett på et godt lærings- og skolemiljø</p>	<p>Alle elever har rett til et godt fysisk og psykososialt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring</p>
	Elevenes plikter	
2	<p>Trivsel</p> <p>Alle skal vise respekt, toleranse og vennlighet mot hverandre. Det er ikke lov å krenke eller mobbe andre.</p>	<p>Alle skal trives på Setskog oppvekstsenter. Skolen skal være et trygt og godt sted å være og lære.</p>
3	<p>Oppholdssted</p> <p>I skoletida er det kun tillatt å oppholde seg inne på avgrenset område.</p>	<p>For at den /de som har inspeksjon skal kunne holde oversikt og kunne hjelpe raskt hvis noe oppstår.</p>
4	<p>Rusmidler og tobakk</p> <p>Bruk av alle former for rusmidler og tobakk er forbudt.</p>	<p>Dette er helsefarlige stoffer.</p>
5	<p>Elektronisk utstyr</p> <p>Det er ikke lov å bruke mobiltelefon på skolen. Hvis du trenger å ha den med deg av ulike årsaker, skal den ligge avslått i sekken. Hvis du må bruke den i løpet av dagen, må dette klareres med en voksen først. Det samme gjelder for annet elektronisk utstyr.</p>	<p>Vi vil forebygge krenkende atferd og mobbing (f.eks. via SMS, bildetaking i upassende situasjoner osv.).</p> <p>Mobiltelefoner og elektroniske leker kan forstyrre undervisningen og skape misunnelse.</p>
6	<p>Bussen</p> <p>Vi går rolig av og på bussen, og</p>	<p>Dette vil gi en trygg og behagelig transport for alle.</p>

	<p>følger skolens og sjåførens regler under kjøring. Skoledagen varer til du går av bussen.</p>	
7	<p>Respekt for skoleanlegget og skolesaker</p> <p>Skoleanlegget og skolesakene skal behandles pent. Den eller de som ødelegger noe må varsle en voksen på skolen. Du må også varsle hvis du oppdager at andre har ødelagt noe.</p>	<p>Skoleanlegget og skolesakene er viktige for god læring.</p>
8	<p>Vi sier NEI til:</p> <p>Å ha med, bruke gjenstander, begå handlinger eller si ting som kan forulempe, krenke eller skade andre (fysisk eller psykisk).</p> <p>Kaste snøball, stein, kongler eller liknende</p> <p>Bruke kniv eller andre farlige gjenstander</p> <p>Banning og annen stygg språkbruk</p> <p>Sykling på skolens område.</p> <p>Bruk av utstyr som sparkesykler, rulleskøyter og rullebrett og ski-utstyr er lov, men må brukes på anvist plass. Alle som bruker dette må ha på sikkerhetsutstyr</p>	<p>Setskog oppvekstsenter skal være et trygt og godt sted å være og lære.</p> <p>Vi vil forebygge skader.</p> <p>Det handler om å vise respekt for andre og ha god oppførsel.</p>
9	<p>Brudd på reglene medfører en av disse konsekvensene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilsnakk • Melding hjem • Innkalling av elever og foresatte til samtale • Krav om erstatning: Ødeleggjelser med vilje erstattes med inntil 	

	<p>5000,- kr.</p> <p>Elevene har alltid rett til å uttale seg til den som tar avgjørelser før sanksjoner blir gjennomførte eller før det blir gjort vedtak.</p> <p>Bortvisning fra skolen i enkelttimer eller for deler av skoledagen (Opplæringsloven § 2 - 10)</p>	
--	--	--

Jeg har lest og forstått mine rettigheter og plikter som elev ved Setskog skole.

Sted

Dato

Underskrift elev

Underskrift foresatt

Handlingsplan mot krenkende atferd og mobbing.

Planen inneholder fire trinn:

- Aktivitetsplikten ved avdekking av mobbing og krenkende atferd
- Mal for å løse krenkende atferd og mobbesaker
- Forebygging
- Kontinuitet i arbeidet

- **Aktivitetsplikten**

- Aktivitetsplikten gjelder for alle som arbeider eller utfører en tjeneste på skolen. Aktivitetsplikten skal sikre at skolen handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen, at ingen voksne på skolen skal kunne snu seg vekk og si at de ikke vet, ser eller kjenner til at elever utsettes for mobbing eller andre former for krenkelser på skolen. Aktivitetsplikten skal videre sikre at det skal nytte for barn og ungdom å si fra dersom de ikke opplever skolemiljøet trygt og godt, og den skal ivareta involverte elevenes rett til å bli hørt.

Aktivitetsplikten omfatter flere delplikter for skolen:

- plikt til å følge med
- plikt til å gripe inn
- plikt til å varsle
- plikt til å undersøke
- plikt til å iverksette tiltak (og evaluere tiltakene slik at eleven igjen får et trygt og godt skolemiljø)

Mål: Mobbing som foregår i og ved skolen og på skoleveien, blir avdekket.

Skolens prosedyrer angir hvilket ansvar ulike aktører har. Aktuelle aktører kan være: Skolens ledelse, skolens ansatte, andre ansatte, elever og foresatte.

§ 9a-3, 2. avsnitt:

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Når skolen selv får kunnskap eller mistanke om en elev blir utsatt for krenkende atferd, inntre det en aktivitetsplikten:

- Undersøke
- Varsle rektor og undervisningsinspektør
- Gripe inn når det er nødvendig og mulig

Skolen legger til rette for at alle tilsatte har en felles forståelse av hva som anses som krenkende atferd.

Flere eksempler på hva mobbing /krenkende atferd kan være:

- Eleven blir ertet, kalt stygge ting, har fått nedsettende klengenavn, blitt hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket eller liknende
- Eleven blir ledd av på en uvennlig måte
- Eleven blir bevisst utestengt fra felleskapet
- Kommentarer på sosiale medier på internett

Eksempler på skjult mobbing:

- Det sendes øyekast, lages grimaser og/eller gester
- Baksnakking
- Manipulasjon gjennom venner
- Utestenging fra klassefelleskapet
- Uønsket ved gruppesamarbeid eller å dele plass med
- Eleven får ingen invitasjon til å delta verken i lek eller idrett (eller bursdager)
- Eleven blir systematisk oversett av andre elever i klassen/på skolen/SFO
- Velges alltid sist på lag ved lagspill i friminutt

Mulige tegn på at en elev blir mobbet:

- Kommer hjem med ødelagte eller istykkerrevne klær, ødelagte bøker, ødelagt sekk eller annet utstyr
- Har blåmerker, skader, kutt og skrammer uten noen troverdig forklaring på hvordan de har oppstått
- Tar ikke med seg venner hjem og er sjelden hjemme hos skolekamerater
- Isolerer seg
- Virker redd eller har motvilje mot å gå på skolen eller ut i friminuttet
- Skoleprestasjoner går ned
- «Glemmer» ofte gymtøy/svømmetøy
- Eleven begynner selv å plage andre
- Har ofte dårlig appetitt, gjentatt hodepine og/eller vondt i magen
- Har negativt selvilde, er ulykkelig og viser vedvarende tristhet
- Har høyt fravær

Tegnene kan ha helt andre årsaker enn mobbing, men vær obs hvis du ser flere av disse endringene hos ditt barn/en elev.

Kilde: Mobbing, Håndbok for foreldre av Erling Roland (professor ved Senter for atferdsforskning).

Årlige elevundersøkelser av omfanget av mobbing ved skolen

- 1.-7. trinn gjennomfører trivselsundersøkelse eng gang per mnd. Ikke anonymt.. Resultater følges opp av kontaktlærer med nødvendige samtaler med elevene.
- Elevundersøkelsen (Udir) blir gjennomført på 5.-7 trinn hver høst
- Foreldreundersøkelsen gjennomføres hver vår av alle foresatte på skolen (1g. per familie)
- SFO gjennomfører årlige barnesamtaler med alle SFO-barn, hvor trivsel på SFO er tema.
- SFO gjennomfører trivselsundersøkelser 1 g/mnd. Følges opp med samtaler med barna ved behov.
- Brukerundersøkelsen gjennomføres 2g/året på SFO (desember og mai).

Ansvar i forbindelse med gjennomføring og oppfølging av Elevundersøkelsen fra Udir:

- Skolens ledelse setter inn tidspunkt for undersøkelsen i skolens aktivitetsplan, og tar ansvar for tilbakemelding av resultater
- Kontaktlærer har ansvar for den praktiske gjennomføringen av Elevundersøkelsen
- Ledelsen gjennomgår resultatene med elevråd, de gjøres kjent for alle skolens elever og behandles videre i klasser med tanke på eventuelle tiltak
- Ledelsen gjennomgår resultatene med lærerne med tanke på eventuelt tiltak
- Ledelsen gjennomgår resultatene i personalsamling alle ansatte med tanke på eventuelle tiltak
- FAU og SMU informeres

Vakt- og tilsynsordninger

Skolen har en fast inspeksjonsplan for friminuttene og en tilsynsplan for spisingen i alle klasser på barnetrinnet. Disse planene henger godt synlig på personalrommet og lærerkontoret.

Undervisningsinspektør/rektor har ansvar for å sette opp inspeksjonsplan for friminuttene i begynnelsen av hvert skoleår.

Den enkelte lærers/assistents/vikars ansvar ved vakt- eller tilsynsordninger:

- Uansett tid og sted skal den som har vakt/inspeksjon gripe inn når en oppdager at krenkende atferd eller mobbing finner sted

- Inspiserende lærer/assistent/vikar bestemmer hva som er farlig lek, hvis nødvendig
- Kontaktlærer skal varsles om episoder
- Utføre sine inspeksjonsplikter punktlig
- Ved mistanke om uregelmessigheter i elevmiljøet, kan inspiserende lærer få observasjonsoppgaver

Alle ansatte på skolen må sette seg inn idet som står i kapittel 9a i opplæringsloven. Dette gjennomgås på felles planleggingsdag i august hvert skoleår. Der gjennomgås også hva lovbestemmelsen innebærer av plikter og ansvar for den enkelte ansatte

Se rundskrivet Udir 2–2010 «Retten til et godt psykososialt miljø etter opplæringsloven kapittel 9a».

Skoleledelsen

Dersom skolen skal kunne redusere mobbing og krenkende atferd, er det helt nødvendig at skoleledelsen går foran og leder arbeidet med å skape en skole med et godt læringsmiljø uten mobbing.

Tiltak:

- o Sørge for at rutinene følges opp i praksis
- o Sørge for kompetanseutvikling
- o Sette mobbing og krenkende atferd på dagsorden og sørge for at det er kontinuitet i arbeidet
- o Ta imot varsler om elever som krenkes/mobbesaker, og sette i gang arbeid for å løse saken
- o Sørge for informasjon til alle berørte parter
- o Bestemme om det skal skrives aktivitetsplan
- o Følge opp alle klager på de ansatte, for eksempel om lærere som krenker elever

Ansvarlig: Skoleledere

Foresatte som tror at deres barn blir mobbet eller utsatt for krenkende atferd

Får foresatte mistanke om at deres barn blir mobbet, samtaler med barnet så fort som mulig. Ikke sjelden i mobbesaker er barn ofre for trusler og press. Barnet ønsker tilsynelatende ikke at foreldrene og skolen skal involveres i saken, da de frykter represalier fra mobber(ne).

Det anbefales at foreldrene først kontakter barnets kontaktlærer eller sender melding om krenkende atferd (mal finner du på skolens hjemmeside). Kontaktlærer vil i samråd med foreldrene varsle skolens ledelse.

Dersom mobbingen/krenkende ord eller handlinger finner sted på SFO, skal foreldrene kontakte SFO-fagansvarlig.

Når foreldrene melder en mobbesak til skolen, har de rett til å få vite hvilke tiltak skolen vil igangsette for å få endret situasjonen for sitt barn og skolen ved rektor har plikt til å utarbeide en aktivitetsplan jmf. Opplæringslovens § 9A-4

Rutiner ved krenkende atferd og mobbing eller mistanke om mobbing

Aktivitetsplikt

§ 9 A-4. *Aktivitetsplikt for å sikre at elever har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø*

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Alle ansatte har plikt til å melde fra hvis en elev utsettes for krenkende atferd.

Ansatte ved skolen som oppdager at elever utsettes for krenkende atferd, har plikt til å gå inn i situasjonen og undersøke.

Melding om/mistanke om krenkende atferd skal registreres skriftlig på skolen(henstillingskjema) og legges i elevmapper, med kopi til rektor.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse
 - b) kva tiltak skolen har planlagt
 - c) når tiltaka skal gjennomførast
 - d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
- når tiltaka skal evaluerast.

e) Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

§ 9 A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

Klagerett:

Fylkesmannen si handheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker

Opplæringslova § 9 A-6.

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til Fylkesmannen etter at saka er teken opp med rektor.

Fylkesmannen skal avgjere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 er oppfylt. Dersom saka ikkje er teken opp med rektor, eller om det er under ei veke sidan ho vart teken opp, skal Fylkesmannen avvise saka, med mindre særlege grunnar gjer dette urimeleg. Det same gjeld dersom saka ikkje gjeld skolemiljøet på skolen der eleven går når saka blir meldt til Fylkesmannen.

Skolen og skoleeigaren skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som Fylkesmannen meiner må til for å greie ut saka. Fylkesmannen skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i Fylkesmannen si saksbehandling.

Kjem Fylkesmannen til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5, kan Fylkesmannen vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det skal setjast ein frist for gjennomføringa av vedtaket, og Fylkesmannen skal følgje opp saka. Fylkesmannen kan vedta reaksjonar etter skolen sitt ordensreglement, jf. § 9 A-10, eller at ein elev skal byte skole, jf. § 8-1 fjerde ledd.

Hvis man som foresatt ikke er tilfreds med tiltakene skolen setter inn, eller oppfatter at skolen ikke setter i gang undersøkelse og tiltak innen fem dager, kan det sendes klage til **Fylkesmannen.**

Fremgangsmåte for å løse krenkende atferd og mobbesaker når dette er avdekket

Kontaktlærer/SFO-fagansvarlig i samarbeid med ledelsen vurderer øyeblikkelige tiltak. Det skal ikke gå mer enn 5 dager etter mobbing/krenkelse er oppdaget til aktivitetsplan er skrevet tiltakene er satt i verk.

1. Samtale med den som er blitt krenket/mobbet og foresatte. Informasjon til begge parter foresatte.
Alle formelle samtaler bør det normalt være to ansatte fra skolen til stede. Hvem som bør delta fra skolen, avhenger av situasjonen og alvorlighetsgraden, men oftest vil det være naturlig at det er kontaktlærer/SFO-fagansvarlig og en fra ledelsen.
2. Ledelsen sammen med kontaktlærer/SFO-fagansvarlig utarbeider tiltaksplan til enkeltvedtaket. Den krenkedes rettigheter handler om å få vite hvilke tiltak skolen vil iverksette, slik at krenkingen/mobbingen opphører.
3. Aktivitetsplan med tiltak skrives av skoleleder.
4. Foresatte til den som krenker/mobber orienteres om hvilke tiltak skolen vil iverksette med hjemmel i skolens regler og rutiner.
5. Den/de som har kommet med henstillingen, får melding om planen og tiltakene.
6. Kontaktlærer/SFO-fagansvarlig har hovedansvaret for å følge opp tiltakene.
7. Aktivitetsplan (kopi) samt skriftlighet fra møtene, oppbevares i elevens mappe på skolen.

- **Mal for å løse krenkende atferd og mobbesaker**

Mål: Mobbing og annen krenkende atferd som foregår i og ved skolen og på skoleveien, opphører.

Når tiltak settes inn:

- Aktivitetsplan skrives av skoleleder
- Den/de som har kommet med henstillingen, får aktivitetsplanen
- Tiltak settes i verk
- Skolens ledelse sjekker ut at tiltak settes i verk
- Evaluering av tiltakene – endring/nye tiltak hvis behov

REAKSJONER (disiplinære tiltak)

Reaksjoner hvis ikke krenkende atferd opphører, vil vurderes på individuelt grunnlag.

Eksempler på reaksjoner er:

- Atferden til mobberen offentliggjøres i klassen i en naturlig samtale (anonymt)
- Mobberen får møte offeret og offerets foreldre sammen med læreren
- Møte mellom mobber, mobberens foreldre, offerets foreldre og læreren
- Mobberen har friminutt på andre tidspunkt enn de andre elevene
- Mobberen må være i nærheten av inspiserende lærer i et bestemt antall friminutt
- Mobberen starter på skolen før de andre elevene, slik at offeret ikke blir plaget på veien til skolen
- Mobberen slutter senere enn de andre elevene
- Bekymringssamtale med politiet
- Utvisning fra skolen i flg. Opplæringslovens § 1
- Midlertidig eller permanent klassebytte for mobberen
- Skolebytte for mobberen
- Det må vurderes i det enkelte tilfelle om PPT, BUP, lege, utekontakt, politi eller andre skal kontaktes

Arbeid i etterkant av en mobbesak - organisasjonsarbeid

Problemløsning på individnivå og etterarbeid etter en mobbesak og saken med krenkende atferd, kan avdekke svakheter i systemet som bør endres for å virke forebyggende. Det er derfor viktig at hver mobbesak avsluttes med en evaluering. Ledelsen skal sammen med aktuelle parter drøfte hva organisasjonen kan lære av denne saken med tanke på å forebygge mobbing.

Prosedyrer for jobbing i etterkant – med fokus på organisasjonen, senest 4 uker etter at saken er avsluttet:

1. Gjennomgang av saken med tanke på hva den viser av organisering og rutiner som ikke fungerer godt nok.
 - Dersom det i evalueringsmøtet kommer fram tegn på systemsvikt, må dette følges opp og prosedyrer gjennomgås og forbedres
 - Skolemiljøutvalg og SMU informeres

Ansvarlig: Rektor

2. Informasjon til andre ansatte basert på det som kommer fram i prosedyrens punkt 1.
 - Informasjon om endringer i prosedyrer gis til skolens ansatte snarest

Ansvarlig: Rektor

- **Forebygging**

Mål: Å skape en trygg skolegang for alle

Klassemiljø: Kontaktlærer sørger for at elevene blir kjent med hverandre ved skolestart. Kontaktlærer, faglærere og elever samarbeider om å utvikle et godt klassemiljø. Handlingsplanen (og skolens ordensreglement og kjøreregler) gjennomgås i den enkelte klasse. Arbeidet med klassemiljø, læringsmiljø og atferd følges opp gjennom hele skoleåret, ikke bare ved skolestart. Se vedlegg 1 - 4.

Kontaktlærer: Spør elevene direkte om de kjenner til at noen blir mobbet.

Klassemøter og fellesøkter for hele skolen: Jobbe aktivt med forebygging ca annenhver uke.

Ledelsens rolle: Handlingsplanen, ordensreglementet og skolens kjøreregler gjennomgås med samtlige elever og ansatte i starten av hvert skoleår. Ledelsen følger opp – etterspør.

Kontakt skole – hjem: Skolen samarbeider med foreldrene til beste for et trygt og godt skolemiljø. Kontaktlærerne tar raskt kontakt med foresatte ved tegn på økende fravær, mistriivsel eller manglende deltakelse i undervisningen. FAU trekkes inn som samarbeidspartnere i forbindelse med sosiale arrangement.

Elevrådet: Arbeider aktivt for å forebygge mobbing. De samarbeider med skolens ledelse om å planlegge og gjennomføre tiltak som styrker de positive sidene ved miljøet på skolen (se vedlegg 5)

Fadderordning: 6.klasse går inn som faddere for 1.klasse. Oppgaven deres er å hjelpe de nye elevene til rette på skolen (se vedlegg 3)

Holdningsarbeid: På vår skole baseres holdningene på respekt, respekt for hverandre og hverandres eiendom. Vi aksepter og anerkjenner at vi er forskjellige. Det er nulltoleranse for krenkelser, plaging, trusler og vold (se vedlegg 2).

«Mitt valg»: Et undervisningsopplegg for å utvikle et godt elev- og skolemiljø med vekt på å ta ansvar for egne valg og handlinger. Opplegget brukes på alle trinn.

«Zippys venner»: På 1. – 4.trinn skal denne undervisningen gi barna redskaper til å identifisere og snakke om følelser og utforske måter å håndtere følelser på.

«Jentesnakk»: I samarbeid med helsesøster gjennomfører vi programmet fra 4.klasse og oppover ved behov.

Elevsamtalen: Er lovpålagte, og kontaktlærer dokumenterer det viktigste som blir tatt opp i denne samtalen. Gjennomføres minst 2g/året.

Trivselsundersøkelsen: Gjennomføres hver tredje uke og en gang per mnd på SFO (ikke anonym). Elever som melder om uregelmessigheter i forhold til det psykososiale miljøet følges umiddelbart opp i flg rutiner i Handlingsplan mot krenkende atferd og mobbing.

Barnesamtaler: Gjennomføres årlig på SFO av SFO-fagansvarlig

LØFT: Blir brukt som metode og tilnærming i SFO, for å fremme og utvikle positiv atferd hos barna

POSITIVE RELASJONER LÆRER OG ELEV

Den autoritative læreren har stor relasjonell kompetanse. Han eller hun bygger bevisst opp en positiv relasjon til hver enkelt elev, og elevene opplever at læreren bryr seg, viser omsorg og støtter dem slik at de opplever trygghet og tillit og blir sett av læreren. Læreren stiller rettfærdige krav til elevene, og roser og korrigerer utfra klassens kjente og faste normer.

Relasjon lærer - elev

Lærer er en tydelig voksen som eleven kan ha tillit til. Læreren skal være en god klasseleder.

Det vil si at:

- Den enkelte elev skal bli sett, hørt og snakket med - hver dag om mulig
- Alle elever er alle elever
- Læreren forventninger til enkeltelev bør fremme elevens faglige og sosiale læring
- Læreren skal legge opp til tilpasset opplæring. Elever som til stadighet mislykkes, kan lett utvikle uønsket atferd
- Grunnet ubalanse i makt - og styrkeforholdet mellom voksen og elev på en skole, hviler det et ekstra ansvar på de voksne til å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende. Det gjelder spesielt bruk av ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven.
- Planlagte elevsamtaler er viktig, men like viktig er de jevne samtaler som tas der det er naturlig. I samtalen tas både det faglige og sosiale aspekt opp. Lærere som bryr seg om elevene og deres interesser, oppmuntrer eleven

Relasjon lærer/ assistent - klasse/gruppe

Lærer utøver tydelig ledelse på en slik måte at klassen/gruppen oppleves som et trygt sted for alle elever

- Læreren/assistenten har høy bevissthet om betydningen av relasjonen lærer - elev og tar ansvar for kvaliteten på denne relasjonen
- Kontaktlæreren og klassen lager klasseregler og mot mobbing og krenkende atferd. Læreren retter spesielt fokus mot kommunikasjon på sosiale medier. Klasseregler skal henge tydelig i klasserommet og gjennomgås **flere** ganger i året
- Lærere og assistenter hilser på elevene når de kommer inn i et klasserom.
- Lærer/assistent sørger for ro i klasserommet
- Læreren gir tydelige beskjeder og instruksjoner
- Læreren gir direkte instruksjoner om arbeidsinnsats, læringsmål og atferd
- Læreren bruker aktivt kognitive strategier som støttende dialog, oppsummering, klargjøring og liknende
- Læreren legger vekt på å utvikle elevenes læringsstrategier
- Undervisningen har en tydelig og god struktur. Læringsaktivitetene har markert start og avslutning

Relasjon elev - elev

Elevene i klassen/gruppa tar vare på hverandre og er opptatt av at alle har det trygt. Dette betyr at skolen må legge opp til tiltak som fremmer et positivt skolemiljø slik at elevene føler ansvar for at alle skal trives i klassen. Tiltak som fremmer og stimulerer positive relasjoner mellom elevene:

- Bruk av sosiale læringsprogrammer med empatiske elever som mål.
Eks: Mitt valg (5.-10.) og Zippys venner (1.-4.)
- Felles positive aktiviteter både for klassen og på tvers av alder.
Eks: Turer, temauker, aktivitetsdager, juleverksted, åpen scene, eldrefest, påskelunsj m.m.

Relasjon ansatt – foresatt (se vedlegg 1)

Relasjonen mellom lærer og den enkelte elevs foresatte er preget av respekt, tillit og samarbeidsvilje.

For å skape trygghet og gode samarbeidsrelasjoner, er det viktig at skolen framstår som tydelig med uttalte forventninger, klare regler og tydelige konsekvenser, og at det har vært satset på å utvikle sosial kompetanse blant elevene. I dette arbeidet må foreldrene trekkes aktivt med.

Det innebærer:

- At det er en god og åpen dialog mellom skolen og hjemmet
- At både skole og hjem er lydhøre for den andres synspunkter

- At man har respekt for at man har ulike perspektiver
- At begge parter er imøtekommende overfor hverandre

Relasjon SFO-ansatt – SFO-barn

De ansatte skal være tydelige voksne som barnet kan ha tillit til.

Det vil si at:

- Det enkelte barn blir sett, hørt, tatt på alvor og blir snakket med – hver dag om mulig
- De ansatte har felles grenser og gir tydelige beskjeder
- De voksne veileder og støtter barna i sosiale ferdigheter/samhandling
- Barnet blir tatt på alvor når det uttrykker verbal eller nonverbal mistriivsel

4.Kontinuitet

Mål: Skolens arbeid med å forebygge, avdekke og stoppe mobbing foregår kontinuerlig. Skolens ledelse skal tilrettelegge for at de ansatte får kompetanseutvikling innen temaet.

Faste tiltak i et årshjul

For å sikre kontinuitet i tiltak for å forebygge og avdekke mobbing og krenkende atferd, settes faste tiltak på skolen inn i en kalender for skoleåret.

Årshjul for oppfølging av psykososiale miljø ved Setskog skole

Tidsperiode	Tiltak - personale, elever, foresatte (FAU, SMU)	Ansvar	Gjennomføring
August Tema: «PÅ SAMME LAG»	Gjennomgang av skolens Handlingsplan mot krenkende atferd mobbing for alle ansatte Gjennomgang i personalet av prosedyrer i mobbesaker/metoder for å avdekke og håndtere mobbing og krenkende atferd	Skoleledelse Ledelse og kontaktlærer	

<p>September</p>	<p>Skolens ordens- og oppførselsreglement gjennomgås med alle elever og sendes hjem</p> <p>Utarbeidelse av klasseregler og trivselsplan for klassen. Gjennomgang av skolens normer Gjennomgang av faddernes oppgaver</p> <p>Trivselsundersøkelse</p> <p>Konstituere elevråd Gjennomgang av skolens Handlingsplan mot krenkende atferd mobbing for elever og foresatte (Elevråd/FAU/SMU)</p> <p>Elevsamtale</p> <p>Utviklingssamtaler</p> <p>Vennskapsuke Nettregler/ Gjennomgå temaet «Forebygging av mobbing via sosiale medier» Trivselsundersøkelse i alle klasser og på SFO x 2</p> <p>Gjennomgå nettregler/nettvett («Forebygging av mobbing via sosiale medier»)</p> <p>Foreldremøte – felles og i klasser</p>	<p>Kontaktlærere/klasseråd</p> <p>Kontaktlærer</p> <p>Kontaktlærer</p> <p>Inspektør Ledelsen/Kontaktlærer</p> <p>Kontaktlærer</p> <p>Kontaktlærer</p> <p>Elevråd/ledelse Rektor</p> <p>Kontaktlærer/fag-ansvarlig SFO</p> <p>Kontaktlærere og IT-kontakt</p> <p>Kontaktlærere og rektor</p>	
<p>Oktober</p>	<p>Møte med klassekontakter Planlegge trivselstiltak Elevrådsmøte - elevenes</p>	<p>Kontaktlærerne og rektor Inspektør</p>	

	<p>psykososiale miljø er et av temaene</p> <p>Fellesmøte for alle klasser og personale i gymsalen – tema krenkende atferd (Uke 41)</p> <p>Trivselsundersøkelse i alle klasser og på SFO</p>	<p>Kontaktlærer/fag-ansvarlig SFO</p> <p>Rektor/inspektør i samarbeid med lærerne</p>	
November	<p>Elevundersøkelsen tas på 5, 6. og 7. trinn. Vi legger til rette for at foresatte kan ta foreldreundersøkelsen</p> <p>Elevrådsmøter -elevenes psykososiale miljø er et av temaene</p> <p>Trivselsundersøkelse i alle klasser og på SFO</p>	<p>Kontaktlærer/inspektør</p> <p>Rektor og inspektør</p> <p>Inspektør</p> <p>Kontaktlærer/fag-ansvarlig SFO</p>	
Desember	<p>Elevrådsmøter -elevenes psykososiale miljø er et av temaene</p> <p>Inspeksjonsordninger evalueres</p> <p>Egenvurdering av oppfølging av §9a-1,3. Gjennomgang av saker – Hva kan vi lære?</p> <p>Trivselsundersøkelse i alle klasser og på SFO</p>	<p>Inspektør</p> <p>Alle i personalet Inspektør og rektor Rektor - hele personalgruppa</p> <p>Kontaktlærer/fag-ansvarlig SFO</p>	
Januar	<p>Skolens ordens- og oppførselsreglement gjennomgås med alle elever</p> <p>Elevsamtaler Utviklingsamtaler Trivselsundersøkelse</p>	<p>Kontaktlærer</p> <p>Kontaktlærer</p>	

	I alle klasser og på SFO Opplæring i kap.9a/ Gjennomgang av prosedyrer i mobbesaker/metoder for å avdekke og håndtere mobbing og krenkende atferd	Rektor/sosiallærer Rektor/skoleledelse	
Februar	Utviklingssamtaler Gjennomgang av resultater fra Elevundersøkelsen i personalet og med elevrådet Utarbeidet tiltak for bedre klassemiljø hvis behov Trivselsundersøkelser i alle klasser og på SFO	Kontaktlærer/klasseråd Rektor, inspektør, lærere og assistenter Kontaktlærer Kontaktlærer og fagansvarlig SFO	
Mars	Trivselsundersøkelse i alle klasser og på SFO Elevrådsmøte med gjennomgang av resultater fra elevundersøkelsen	Kontaktlærer og fagansvarlig SFO Kontaktlærer Inspektør	
April	Overgang barnetrinn – ungdomstrinn og barnehage - skole etter egen plan med ulike tiltak Fadderopplæring 5.trinn Trivselsundersøkelse i alle klasser og på SFO	Skoleledelse/styrer i bhg Skoleledelsen og kontaktlærer Kontaktlærer og fagansvarlig SFO	
Mai	Trivselsundersøkelse i alle klasser og på SFO	Kontaktlærer og fagansvarlig SFO	
Juni	Inspeksjonsordninger evalueres Egenvurdering av oppfølging av §9a-1,3. Gjennomgang av saker – Evaluering av prosedyrer i mobbesaker/metoder for å avdekke og håndtere mobbing og krenkende atferd	Inspektører/ elevrådet	

Høst /vår	Barnesamtaler på SFO	SFO-fagansvarlig Årlig	

Ansvarlig for gjennomgang og revidering av planen

For å gjøre planen til et aktivt verktøy i organisasjonen, vil det være nødvendig med en årlig gjennomgang for å vurdere om planen fungerer tilfredsstillende eller om det er nødvendig med revidering.

Planen evalueres av personalet hver høst. Skolens ledergruppe reviderer planen.

Planen revidert og vedtatt i SMU: Skal tas opp på første SMU-møte i starten av september 2015.

Litteratur som tar for seg betydningen av relasjon lærer – elev og lærer – klasse/gruppe:

Berger, A-H. (2000). *Som elevene ser det: hva får elevene til å bråke eller lære?* Oslo: Cappelen Akademisk.

Fuglestad, O. L. (1993). *Samspel og motspell*. Oslo: Samlaget.

Gordon, T. (1979). *Snakk med oss lærer*. Oslo: Dreyer.

Juul, J. & Jensen, H. (2003). *Fra lydighet til ansvarlighet: pedagogisk relasjonskompetanse*. Oslo: Pedagogisk forum.

Molnar, A. (1993). *Skolen og problemelevne*. Oslo: Universitetsforlaget.

Nordahl, T. (2002). *Eleven som aktør*. Oslo: Universitetsforlaget.

Nordahl, T. & Sørli, M-A. (1997) Elever som viser problematferd i skolen – pedagogiske utfordringer. I I.M. Helgeland (red.). *Utfordrende ungdom i skolen*. Revidert utgave. Oslo: Kommuneforlaget.

Ogden T. (2001). *Sosial kompetanse og problematferd i skolen: kompetanseutviklende og problemløsende arbeid i skolen*. Oslo: Gyldendal, akademisk.

Ogden, T. (2002). *Klasse- og undervisningsledelse*. Bedre skole småskriftserie nr. 6. Oslo: Bedre Skole.

Roland E. (1998). *Elevkollektivet*. Stavanger: Rebell forlag.

Roland, E. & Vaaland, G.S. (1996). *Mobbing – en lærerveiledning*, Oslo: Norsk Læremiddelsenter. (2003) *Zero, SAFs program mot mobbin. Lærerveiledning*. Stavanger. Senter for atferdsforskning.

Schmuck, R. & Schmuck, P. (1992). *Livet i klasserommet*. ny utg. Oslo: Cappelen forlag.

Slåttøy, A. (2002). *Problematferd i klasserommet*. Oslo: Cappelen Akademiske forlag.

Solli, K. A. (1993). *Elever i konflikt: Samspillbrudd og atferdsproblemer i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget.

Westblad-Dicks, M. (2002). *Å håndtere livet i skolen. Det gode møtet mellom lærere, elever og foreldre*. Oslo: Kommuneforlaget.

Vedlegg 1

SAMARBEID MELLOM OPPVEKSTSENTER OG HJEM.

GODT SAMARBEID MELLOM OPPVEKSTSENTERET OG HJEMMENE = TRYGGE ELEVER

Grunnlaget for samarbeidet mellom skole og hjem beskrives slik i kunnskapsløftet:

«Foreldrene/de foresatte har hovedansvaret for egne, og de har stor betydning for barnas motivasjon og læringsutbytte. Samarbeidet mellom skole og hjem er sentralt både i forhold til å skape gode læringsvilkår for den enkelte og et godt læringsmiljø i gruppen og på skolen. En forutsetning for godt samarbeid er god kommunikasjon. I samarbeidet vil gjensidig kommunikasjon om elevenes faglige og sosiale utvikling og deres trivsel stå sentralt.»

Ulike tiltak skolen kan sette i verk for å fremme deltakelse og involvering fra foreldre /foresatte:

- Skrive ukeplaner med informasjon om skoleuka.
- Sende ut jevnlig infoskriv til hjemmet. Målet er to per halvår.
- Skape rom for at foresatte kan prate uformelt sammen f.eks på foreldremøter eller andre arrangementer.

- Invitere foresatte til å delta på ulike arrangementer (eks juleverksted, opplegg i forbindelse m/ulike temaer, samling stund på morgenen o.l)
- Klassekontakter og kontaktlærer skal ha minst et møte pr. halvår for å planlegge aktiviteter utenfor skolens regi.
- Det skal være minst to utviklingssamtaler og to foreldremøter i løpet av skoleåret. Før hver utviklings samtale skal læreren ha elevsamtaler med elevene i skoletiden. Ytterligere møter med lærer/foresatte/elev kan avtales ved behov.
- Foreldreskole

Oppgaver skolen forventer at foresatte deltar i:

- Hver elev skal representeres på foreldremøter.
- Foresatte bør si ifra til kontaktlærer, rektor, klassekontakt eller FAU ved skolen dersom det er noe de er uenige i eller mener burde vært gjort for deres barn. I noen tilfeller er ikke læreren klar over et "problem" og har derfor ikke mulighet til å tilrettelegge for eller hjelpe eleven. Viktig med dokumentasjon
- Det er viktig at foresatte deltar i et positivt holdningsskapende arbeid med barna.
- Det er viktig for barna at foresatte/elever stiller opp på sosiale aktiviteter som klassekontaktene arrangerer. Det Skaper samhold og nettverk, og man blir bedre kjent.
- Foresatte involverer seg i elevens skolearbeid og lekser. Elever som mestrer de faglige utfordringene i skolen har også større forutsetninger for å takle de sosiale utfordringene.
- Referater fra foreldremøter leveres tilbake med underskrift.

Skolens normer

Vi skal ha respekt og omsorg for hverandre.
Vi hører på hverandre, viser hensyn
og respekterer hverandres følelser og meninger.

Høflighet.

Vi er hyggelige og høflige mot hverandre.
Vi får det bedre sammen når vi hilser på hverandre,
sier unnskyld, vær så snill og takk.
Vi venter til det er vår tur.

Respekt.

Alle har rett til å ha sakene sine i fred.
Skal du låne noe, spør om lov først.
Er det noen som mangler noe, tilby dem å låne av deg.

Stopp!

Vi sier stopp og viser stopptegnet når leken blir for voldsom, og når
det er noe vi ikke vil være med på.
Alle skal høre på og respektere dette ordet og tegnet.

Munnbruk

Det er viktig at ingen skjeller hverandre ut eller
kommer med sårende bemerkninger.
Vi henvender oss til hverandre på en hyggelig måte.
Vi banner ikke.

Krenkende atferd

Alle former for mobbing er forbudt! (direkte, e-post, sms osv.)
Ingen må bli ertet på grunn av utseende, hudfarge,
språk eller måte å være på.

Ved brudd av skolens normer forplikter kontaktlærer å ta kontakt med foresatte

Vedlegg 3

FADDERORDNINGEN:

FADDERORDNINGEN GJØR AT:

- Vi føler ansvar for dem som er mindre enn oss.
- Vi lærer å se andres behov (empati)
- Vi føler trygghet når vi blir tatt vare på og det er lettere å ta vare på andre igjen.
- Store og små elever blir bedre kjent.

Organisering:

- **6.klasse-elevene er faddere for 1.klassingene**
- **7.klasse-elevene er faddere for 2.klassingene.**

Fadderkurs:

På våren i 5.klasse skal elevene gjennomgå et fadderkurs. På kurset skal elevene lære om hvordan det er å være ny og liten på en skole, hva det er å påta seg ansvar og plikter, ulike situasjoner som det er viktig å trå til som fadder. De skal også være med å diskutere hvorfor det er viktig at de minste elevene har faddere. Kurset holdes av lærere i de gjeldende klassene, elevrådet og rektor. Det deles ut diplom til de elever som har gjennomført kurset..

Det lages en fadderplan i samarbeid mellom de gjeldende klasselærerne.

Fadderens oppgaver:

- Elevene i 5.klasse får vite på våren hvem deres fadderbarn blir.
- Fadder og fadderbarn møtes under førskoledagene for å bli kjent.

Eksempler på faddernes oppgaver:

- Ta seg spesielt av sitt fadderbarn de første dagene/ukene av skoleåret slik at fadderbarnet opplever skolestarten som trygg, eks: møte/følge barnet ved/til drosja/bussen, følge til SFO, leke med dem i friminuttene (fadderbarn ulikt behov)
- Flere naturlige aktiviteter pr år sammen som lese, og spillestunder og lignende.
- Fadderens skal i noen friminutt leke med fadderbarnet.
- hjelpe fadderbarnet med påkledning
- Fadderne i 5.kl kan lage et velkomstkort til fadderbarnet sitt ved skolestart.

Fadderbarna kan også be fadderne om hjelp når:

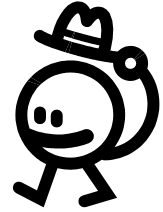
- Noen er slemme mot dem på skolen.
- De ikke har noen å leke med/vil være sammen med fadderens.
- Trenger hjelp til ulike ting/lurer på noe.

OPPLÆRING I SOSIALE FERDIGHETER

- Barn må lære hvordan de skal oppføre seg
- God oppførsel kommer ikke automatisk

Vi gir elevene undervisning i dette på alle klassetrinn.

Setskog oppvekstsenter følger Aurskog Hølands anti- mobbe program - Aurskog Høland mot mobbing – Nulltoleranse mot mobbing. Dette kjennetegner nulltoleranse mot mobbing:

- Holdningsskapende arbeide er satt i system
- Vi har en systematisk oppfølging av barn og unges oppvekstmiljø.

På skolen skal det være et godt fysisk og sosialt miljø i klassene.

Det gjennomføres klasseråd hver 14.dag med temaer fra de 6 områdene som er nevnt under. Disse punktene har vi også med oss i vårt daglige arbeid.

Hele oppvekstsenteret arbeider med ”Oppvekstsenterets normer” gjennom hele året.

Undervisningsopplegget skal legge vekt på:

- **Empati:** vil si evne til å leve seg inn i andres situasjon, omtanke og respekt for andres følelser og synspunkter.
Det handler om å se situasjonen fra den andres side.
- **Samarbeidsferdigheter:** handler blant annet om å kunne bruke tiden fornuftig, mens man venter på tur, dele med andre, hjelpe andre, følge regler og beskjeder, samt å kunne gå over til andre aktiviteter uten å protestere. Det dreier seg om å samarbeide med jevnaldrende og med voksne.
- **Selvhevdelse:** er å kunne be om hjelp og informasjon, å presentere seg og reagere på andres handlinger. Videre handler det om å kunne markere seg sosialt, blant annet ved å uttrykke egne meninger og standpunkter, og si nei til det man helst ikke bør være med på.
- **Selvkontroll:** handler om evnen til å tilpasse seg fellesskapet og ta hensyn til andre. Når man opplever frustrasjoner og motgang, eller når det oppstår uenigheter eller konflikter kommer evnen til selvkontroll tydelig frem i måten man reagerer på erting og kommentarer, uten å bli sint og ta igjen.
- **Ansvarlighet:** det dreier seg om å vise respekt for egne og andres eiendeler og arbeid, samt å kunne utføre oppgaver.
- **Lek, glede og humor:** handler om å kunne føle glede ved egen og andres mestring. Lek er en samværs måte og væremåte for barn/ungdom. Videre handler det om enighet, gjensidighet og det å kunne bytte på.

Vedlegg 5

Elevrådsarbeidet ved Setskog skole

- Elevene skal utvikle engasjement og evne til å kunne være aktivt med og ta avgjørelser på skole og i samfunnet
- Elevene skal utvikle evne til samarbeid, forståing og respekt for andre mennesker.
- Elevene skal utvikle tro på seg selv, og de skal bli trygge på å uttrykke egne meninger

Elevrådets oppgaver:

- Skolens interne saker
 - Sosiale arrangement
 - Kantine
 - Nærmiljøet
 - Jobbe aktivt for et godt psykososialt miljø
 - Være gode forbilder for resten av elevene
-
- Det velges en representant fra hver klasse på mellomtrinnet.
 - Hver representant har en personlig vara (motsatt kjønn der det er mulig)
 - Representantene blir valgt for 1 år om gangen
 - Elevrådet velger en formann, nestleder og sekretær fra mellomtrinnet
 - Har møter ved behov. Dette kan meldes fra elevene selv eller rektor/inspektør
 - Referat fra møter presenteres i SMU

Rektor/inspektør er ansvarlige for:

- Informasjon fra/til elevrådet
- Skolering av elevrådet
- Medhjelper til sekretærrollen
- Besøke alle klassene før valg av elevrådsrepresentant
- Evaluerer årets arbeid
- Synliggjøre medvirkning som et viktig arbeid
- Være pådriver
- Ha møter med leder, nestleder ev. sekretær ved behov.

Vedlegg 6

Nettvettregler for foreldre (Nettvett.no/fritidsnytt.no)

1. Ha datamaskinen i et fellesrom
2. Bli enige om regler for bruk av datamaskinen
3. Bli enige om hvilke sider barna/de unge kan være på
4. Gå gjennom nettvettreglene sammen med barna/ungdommene
5. Ikke la barna under 13 år treffe nettvenner alene
6. Rapportert til Kripos (Rød knapp) dersom du finner noe som kan være ulovlig
7. Lær barna/ungdommene å være kritiske til innholdet på Internett. Forklar dem at det finnes ulovlig innhold på Internett
8. Sett deg inn i mulighetene for å filtrere og blokkere innhold på datamaskinen
9. Husk at de voksne skal ha kompetanse om normer og regler.

Vedlegg 7

ÅRSHJUL FOR AKTIVITETER VED SETSKOG OPPVEKSTSENTER

August	Tema: På samme lag Felles aktivitetsdag	Alle klasser – opplegg på tvers.
September	Foreldremøte/ FAU- årsmøte Utviklingssamtaler Elevrådsmøte Kantine	
Oktober	Elevsamtaler Elevrådsmøte Kantine TV-aksjonen	
November	Elevsamtaler Elevrådsmøte Kantine	
Desember	Adventsstund 1/2t/uke Elevråd Juleverksted Eldrefest Grøttest Stor felles juleavslutning	For hele oppvekstsenteret
Januar	Elevrådsmøte Kantine Utviklingssamtaler Felles aktivitetsdag – ski/skøyter	
Februar	Elevrådsmøte Karneval Utviklingssamtaler	
Mars	Foreldremøte/foreldreskole Påskelunsj/kantine Fadderkurs for 5.klasse Temauker	
April	Elevsamtaler Elevrådsmøte Kantine/påskelunsj Førskoledager	
Mai	Kantine Elevrådsmøte Trafikkuke	
Juni	Felles utekantine 5.-7. felles akt.dag med Bj.l og Rømskog skole Sommeravslutning	